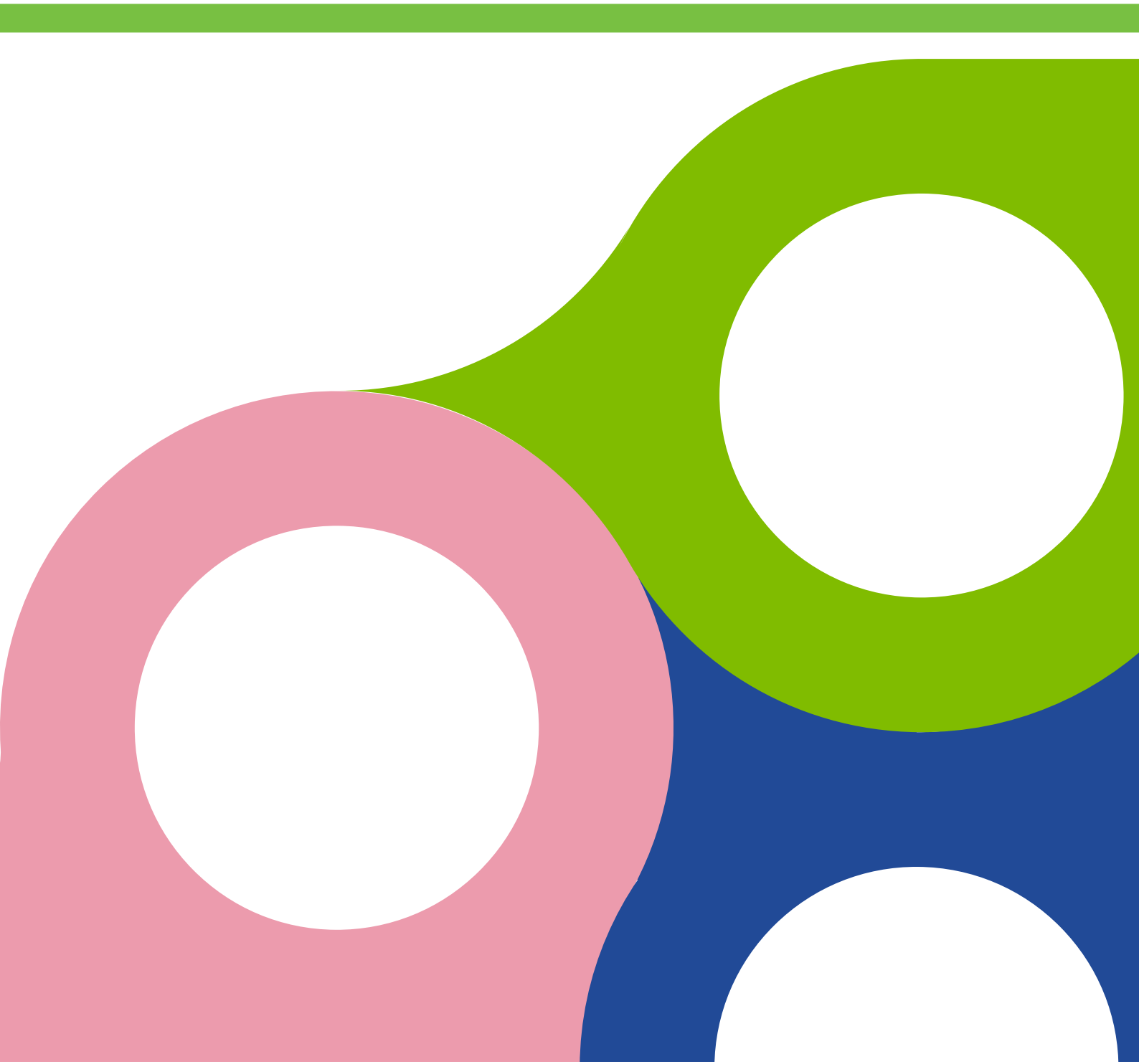

Luovuutta ja kriittistä ajattelua vihreissä projekteissa

**Euroopan unionin
osarahoittama**

**GREEN
INDUSTRY
FOUNDATION**

Epävirallinen koulutus joustavuuden ja kykynsä mukautua osallistujien yksilöllisiin tarpeisiin ja kiinnostuksen kohteisiin täydentää arvokkaasti perinteistä koulutusta ja antaa nuorille mahdollisuuden kehittää avaintaitoja, joita tarvitaan nykypäivän dynaamisesti muuttuvassa maailmassa. Luovuus ja kriittisen ajattelun kompetenssit ovat erityisen tärkeitä nopeasti muuttuvassa työmaailmassa, jossa perinteiset lähestymistavat eivät aina pysty tarjoamaan nuorille tarvittavia työkaluja nykyajan ongelmien ratkaisemiseen.

Nuorille suositeltavat epävirallisen koulutuksen muodot luovuuden ja kriittisen ajattelun vahvistamiseksi:

1. Ongelmanratkaisuun keskittyvät työpajat ja ryhmäprojektit

Todellisten sosiaalisten tai ympäristöongelmien ratkaisemiseen keskittyvien työpajojen ja ryhmäprojektien järjestäminen voi merkittävästi edistää luovuuden ja kriittisen ajattelun kehittymistä. Esimerkkinä on nuorten osallistuminen kiertotalouteen liittyviin hankkeisiin, joissa osallistujat kehittävät innovatiivisia ideoita jätteen vähentämiseen tai materiaalien uudelleenkäyttöön.

„Once upon a Tree” -hanke on monitieteinen nuorille suunnattu hanke, jonka tavoitteena on tarjota kulttuurista, taiteellista, ekologista ja syrjinnän vastaista koulutusta. Hankkeen päätavoitteena on herättää osallistujien luovuutta ja kiinnittää huomiota puiden arvoon ja ekologian tärkeyteen luomalla koulutustaideprojekteja. Puolalaisien ja ulkomaisten taiteilijoiden, ohjaajien ja kouluttajien osallistumisen ansiosta osallistujilla on mahdollisuus luoda projekteja, jotka ovat saaneet vaikutteita puiden toiminnasta ja symboliikasta. Projekti koostuu kolmesta osasta: „juuret”, „varsi” ja „oksat”. „Juuret”-vaiheessa järjestetään luovia verkkotapaamisia, joiden aikana osallistujat saavat tietoa ekologiasta ja puiden roolista ekosysteemissä sekä ideoivat omia taiteellisia projektejaan. „Stem”-vaihe olettaa näiden hankkeiden toteuttamista, kun taas „Osalaisuudet”-vaihe esittelee hankkeen tuloksia ja vaikutuksia.

Lähde: <https://fer.org.pl/projekty/bylo-sobie-drzewo/>

2. Mentorointi- ja valmennusohjelmat

Mentorointiohjelmat, joissa kokeneet ammattilaiset jakavat tietonsa ja kokemuksensa nuorten kanssa, voivat rikastuttaa koulutusprosessia merkittävästi. Mentorointi ja valmennus auttavat nuoria kehittämään kriittistä ajattelua opettamalla lähestymään ongelmia eri näkökulmista ja löytämään luovia ratkaisuja.

Vuosina 2015–2018 Itävallan, Luxemburgin, Portugalin ja Slovenian opetusministerit toteuttivat yhdessä “Youth Start Entrepreneurial Challenges” -hankkeen. Sen tavoitteena oli kehittää joustava, innovatiivinen, helposti siirrettävä ja muokattava yrittäjyysohjelma sekä arvioida sen vaikutuksia opiskelijoihin. Tutkimustulosten perusteella näiden maiden koulutusviranomaiset suunnittelevat toteuttavansa toimintaa yrittäjäkasvatuksen alalla. Ohjelma keskittyy stimuloimaan mielikuvitusta, innovaatioita ja ongelmanratkaisutaitoja, valmistamaan osallistujia heidän tulevaan ammatilliseen uraansa ja pyörittämään omia yrityksiään. Osana ohjelmaa opiskelijat osallistuvat erilaisiin yrittäjyysaasteisiin ja -projekteihin kokeneiden yritysmentoreiden ja opettajien ohjaamina. Mentorit auttavat nuoria kehittämään liikeideoita, laatimaan toimintasuunnitelmia ja toteuttamaan hankkeita. Säännöllisten tapaamisten ja neuvontatilaisuuksien kautta osallistujilla on mahdollisuus kehittää käytännön taitoja, oppia markkinoiden toiminnan periaatteita sekä kehittää luovuutta ja innovatiivisuutta. Lisäksi “YouthStart Entrepreneurial Challenges” -ohjelmaan kuuluu myös valmennustilaisuuksia, joiden tavoitteena on tukea osallistujia kehittämään pehmeitä taitoja, kuten kommunikaatiota, ajanhallintaa, ihmissuhteiden rakentamista sekä stressin ja paineen selviytymistä. Ohjelmaan osallistumisen ansiosta nuoret voivat paitsi kehittää yrittäjyyttään, myös saada arvokasta kokemusta ja rakentaa suhteita eri alojen ammattilaisiin.

Lähde: <http://youthstart.eu/en/about/>

3. Media- ja tietokasvatus

Laajan digitalisaation ja sosiaalisen median olemassaolon aikakaudella media- ja tietokasvatus on välttämätöntä kriittisen ajattelun taitojen kehittämiseksi. Koulutusohjelmat, joissa opetetaan arvioimaan kriittisesti tietoa, tunnistamaan valeuutisia ja käyttämään mediaa vastuullisesti, vahvistavat avaintaitoja nyky maailmassa toimimiseen.

Esimerkki aloitteesta nuorille suunnatun media- ja tietokasvatuksen alalla on Alan-komaissa toteutettu Mediawijsheid-hanke. Tämä projekti keskittyy nuorten, myös pienten lasten, digitaalisten ja mediataitojen kehittämiseen, jotta he voivat käyttää mediaa tehokkaammin ja analysoida mediasisältöä kriittisesti. Osana ohjelmaa osallistujat osallistuvat erilaisiin työpajoihin, koulutuksiin ja tapahtumiin, joiden tavoitteena on lisätä tietoisuuttaan median toiminnasta, tiedon manipuloinnista ja vastuullisesta Internetin käytöstä. Osana Mediawijsheid-toteutettavien toimien tavoitteena on antaa osallistujille taidot arvioida tietolähteiden uskottavuutta, tunnistaa väärää sisältöä ja rakentaa tervettä etäisyyttä sosiaaliseen mediaan. Lisäksi Mediawijsheid-projekti sitouttaa myös opettajia ja vanhempia tarjoamalla heille opetusvälineitä ja -materiaaleja, jotta he voivat yhdessä tukea nuoria mediaosamisen kehittämisessä. Mediawijsheid-ohjelmaan osallistumisen ansiosta nuorilla on mahdollisuus kehittää taitoja, joita tarvitaan median tehokkaaseen käyttöön ja osallistumiseen aktiivisesti sosiaaliseen elämään.

Lähde: <https://www.mediawijsheid.nl/>

4. Yhteiskunnalliset aloitteet ja vapaaehtoistyö

Nuorten mukaan ottaminen sosiaalisiin aloitteisiin ja vapaaehtoistyöhön on erinomainen tapa kehittää luovuutta, empatiaa ja kriittistä ajattelua. Paikallisissa yhteisöissä työskenteleminen tai kansainvälisiin projekteihin osallistuminen auttaa nuoria ymmärtämään nykyajan sosiaalisten ja ympäristöön liittyvien haasteiden monimutkaisuutta.

Täydellinen esimerkki on Erasmus+ Youth-ohjelma, jonka avulla 13–30-vuotiaat nuoret voivat osallistua erilaisiin koulutus- ja vapaaehtoistoimintaan. Toiminnan tavoitteena on tukea nuorten henkilökohtaista, kulttuurista ja ammatillista kehitystä edistämällä arvoja, kuten solidaarisuutta, sosiaalista aktiivisuutta, suvaitsevaisuutta sekä muiden kulttuurien ja perinteiden ymmärtämistä. „Erasmus+ Youth” -ohjelma antaa nuorille mahdollisuuden tavata uusia ihmisiä, hankkia uusia taitoja, laajentaa näköalojaan sekä kokea kansainvälisessä ympäristössä asumista ja työskentelyä. „Erasmus+ Youth” -ohjelma keskittyy edistämään arvoja, kuten suvaitsevaisuutta, solidaarisuutta, aktiivista kansalaisuutta ja kulttuurienvälistä kehitystä. Ohjelmaan osallistumisen ansiosta nuorilla on mahdollisuus laajentaa näköalojaan, hankkia uusia taitoja ja rakentaa kansainvälisiä suhteita.

Lähde: <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/opportunities/opportunities-for-individuals/youth-exchanges>

5. Pelit ja simulaatiot

Opetuspelien ja simulaatioiden käyttö on innovatiivinen lähestymistapa opetukseen, jolla voidaan tehokkaasti kehittää luovuutta ja kriittistä ajattelua. Koulutusta ajatellen suunnitellut pelit voivat simuloida erilaisia skenaarioita ja ongelmia, mikä edellyttää osallistujien strategista ajattelua ja luovaa lähestymistapaa ratkaisuihin.

Mediakoulusäätiön vetämä Grydaktyka-hanke on erinomainen esimerkki innovatiivisesta opetuskäytännöstä, joka vastaa opetuksen alan nykyhaasteisiin. Tämä projekti käyttää tietokonepelejä työkaluna oppilaiden sitouttamiseen ja oppimisprosessin tekemiseen houkuttelevammaksi ja tehokkaammaksi. Grydaktykan keskeisenä elementtinä ovat erilaiset työpajat ja oppitunnit, jotka paitsi integroivat videopelien elementtejä, myös kehittävät opiskelijoiden avaintaitoja ja -taitoja. Osallistajat voivat osallistua esimerkiksi työpajaan „Aikamatkailu. Tadeusz Soplca 2000-luvulla”, jossa virtuaalitodellisuudessa voit löytää isänmaallisia elementtejä moderneista sisustuksista. Se ei ole vain nautittavaa viihdettä, vaan myös tehokas työkalu historian oppimiseen ja visuaalisen analyysin taitojen kehittämiseen. Grydaktyka-hanke ei kuitenkaan rajoitu vain yhteen alaan. Toinen esimerkki on „Savoir vivre ennen ja nyt” -työpaja, jossa yhdistyvät etiketin elementit sosiaalisen käyttäytymisen simulointiin The Sims 4:ssä. Tämän lähestymistavan ansiosta opiskelijat eivät vain opi hyvien tapojen sääntöjä, vaan heillä on myös mahdollisuus kehittää ihmissuhde- ja kielitaitoja. Lisäksi Grydaktyka tukee opettajia esittelytuntien ja opetusmateriaalien avulla. Tämän ansiosta projekti ei vain vaikuta opiskelijoiden kehitykseen, vaan tukee myös opettajien ammatillista kehittymistä.

Lähde: <https://grydaktyka.pl/>

6. E-oppimisalustat ja verkkokurssit

Verkkokurssien ja e-oppimisalustojen saatavuus antaa nuorille mahdollisuuden hankkia tietoja ja taitoja lähes miltä tahansa kiinnostuksen kohteelta. Nämä kurssit tarjoavat usein interaktiivisia materiaaleja, jotka stimuloivat luovaa ajattelua ja opettavat sinua arvioimaan oppimaasi tietoa kriittisesti.

Yksi esimerkki nuorten verkko-oppimisalustasta ja verkkokursseista on „Khan Academy”. Se on online-alusta, josta löydät ilmaisia videoita, harjoituksia ja verkkotunteja eri aloilta, kuten matematiikasta, luonnontieteistä ja taloustieteestä. Khan Academyssa opiskelijat voivat oppia omaan tahtiinsa ja oman aikataulunsa mukaan käyttämällä saatavilla olevia, tasolleen räätälöityjä materiaaleja. Se on kuin henkilökohtainen opettaja, joka mukautuu tarpeisiisi ja auttaa sinua ymmärtämään vaikeita käsitteitä. Khan Academy tarjoaa opettajille työkaluja oppilaiden edistymisen seuraamiseen ja materiaalien mukauttamiseen luokkahuoneen tarpeisiin. Tämän ansiosta he voivat luoda oppilaiden tasoon mukautettuja oppitunteja ja seurata heidän kehitystään. Khan Academy on loistava esimerkki verkko-oppimisalustasta, joka tarjoaa arvokkaita koulutusresursseja nuorille ja mahdollistaa etäopiskelun helposti ja vuorovaikutteisesti.

Lähde: <https://pl.khanacademy.org/>

Luovuus ja kriittisen ajattelun taidot ovat äärimmäisen arvokkaita resursseja, jotka voivat merkittävästi rikastuttaa vihreitä hankkeita, erityisesti nuorten mukana toteutettuja. Niiden käyttö voi paitsi lisätä näiden hankkeiden tehokkuutta, myös edistää nuorten kehitystä.

Tapa, jolla luovuus ja kriittinen ajattelu tehostavat vihreiden projektien tai aloitteiden toteuttamista:

1. Innovoinnin edistäminen

Luovan ajattelun työpajat - aivoriihien järjestäminen, jossa nuoret voivat vapaasti ilmaista ajatuksiaan vihreistä aloitteista. Suunnitteluajattelun kaltaisia tekniikoita voidaan käyttää kannustamaan osallistujia ratkaisemaan ympäristöongelmia innovatiivisesti.

2. Kriittisen ajattelun taitojen kehittäminen

Tapaustutkimukset - ekologiaan ja kestävyteen liittyvien tapaustutkimusten tekeminen, jotka kannustavat nuoria analysoimaan, arvioimaan ja ehdottamaan vaihtoehtoisia ratkaisuja olemassa oleviin ongelmiin.

3. Tutkimushankkeet

Tutkimuksen rohkaiseminen - antaa nuorille mahdollisuuden tehdä omaa tutkimustaan kestävästä kehityksestä, uusiutuvista energialähteistä tai muista vihreistä aiheista. Tämä voidaan tehdä kouluprojekteissa, tiedekilpailuissa tai yhteistyössä paikallisten yliopistojen ja tutkimuskeskusten kanssa.

4. Sosiaaliset ja koulutuskampanjat

Kampanjoiden luominen - nuorten saaminen mukaan kestävää käyttäytymistä ja ympäristönsuojelua edistävien koulutus- ja sosiaalisten kampanjoiden suunnitteluun ja toteuttamiseen. Täällä nuoret voivat käyttää viestintätaitojaan ja luovuuttaan tavoittaakseen laajemman yleisön.

5. Tekniikka ja media

Digitaalisen median käyttö - kannustaa nuoria käyttämään nykyaikaisia työkaluja ja mediaalustoja vihreiden hankkeiden edistämiseen ja tiedon ja kokemusten jakamiseen eri puolilta maailmaa tulevien ikätovereiden kanssa. Tämä voi sisältää blogien, vlogien, mobiilisovellusten tai opetuspelien luomista.

6. Alojen välinen yhteistyö

Kumppanuuksien rakentaminen - Nuorten tukeminen eri sektoreiden, kuten paikallisyhteisöjen, elinkeinoelämän, julkishallinnon ja kansalaisjärjestöjen välisen yhteistyön luomisessa, mikä voi johtaa monitieteisten vihreiden hankkeiden syntymiseen.

7. Palaute ja pohdiskelu

Reflektioistunnot - säännölliset tapaamiset, joissa vihreiden hankkeiden osallistajat voivat vaihtaa mielipiteitä, ajatuksia ja arvioida edistymistä, mikä kehittää kykyä arvioida kriittisesti omaa toimintaansa ja ryhmätyöskentelyn vaikutuksia.

Nuorten luovuuden ja kriittisen ajattelun taitojen käyttäminen vihreissä projekteissa ei ainoastaan edistä ekologisten tavoitteiden saavuttamista, vaan tukee myös osallistujien henkilökohtaista kehitystä valmistautuen heitä tuleviin ammatillisiin ja elämän haasteisiin.

